

بررسی اثرات روشنایی و تاریکی بر پینه‌زایی ریزنمونه‌های برگ

آنتوریم آندرانوم

بابایی علیرضا^۱، یوسف حمید اوغلی^۲، بهزاد واعظ لیواری^۳ و محسن کافی^۴

۱ دانشجوی سابق کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان و دانشجوی فعلی دکتری دانشگاه تربیت مدرس، ۲ استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه گیلان، ۳ عضو هیأت علمی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران و ۴ استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

گیاه آنتوریم آندرانوم (*Anthurium andraeanum* Lind.) از جمله گیاهان زینتی است که گل شاخه بریده آن در عرصه تولید و صادرات گل و گیاهان زینتی از جایگاه ویژه‌ای

برخوردار است. ارزش بالای این گل در بازارهای داخلی و جهانی و مشکلات و محدودیت‌های موجود در تکثیر سنتی این گیاه به گونه‌ای است که لزوم استفاده از روش‌های نوین تولید، از جمله روش کشت بافت گیاهی را برای تولید سریع و یکنواخت این گیاه ایجاد می‌کند. در این پژوهش اثرات روشنایی و تاریکی بر پینه‌زایی ریزنمونه‌های برگ ارقام Av0-530 و Lidia آنتوریم آندرانوم مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور ریزنمونه‌های برگ ارقام مذکور در دو شرایط تاریکی کامل و شرایط ۱۶ ساعت روشنایی و ۸ ساعت تاریکی در داخل انکوباتور با دمای 1 ± 26 درجه سانتیگراد کشت شدند. پینه‌زایی ریزنمونه‌های برگ در محیط‌های پایه MS و Nitsch تغییر یافته حاوی هورمون‌های 2-4-D و BA مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد که اثر روشنایی و تاریکی بر پینه‌زایی ریزنمونه‌ها در سطح یک درصد معنی‌دار بوده است، به گونه‌ای که در هر دو رقم نمونه‌هایی که در تاریکی کامل قرار داشتند نسبت به نمونه‌هایی که در شرایط ۱۶ ساعت روشنایی و ۸ ساعت تاریکی قرار داشتند به طور متوسط $9/5$ روز زودتر شروع به پینه‌زایی کردند. از طرف دیگر درصد متوسط پینه‌زایی در شرایط تاریکی کامل ۸ درصد و در شرایط ۱۶ ساعت روشنایی و ۸ ساعت تاریکی ۶۸ درصد بود. بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده کشت ریزنمونه‌های برگ در شرایط تاریکی کامل جهت دستیابی به بالاترین راندمان پینه‌زایی قابل توصیه می‌باشد.